

Najlepiej przeczytaj plik pdf. nie zapisując dokumentu na komputerze.

W niektórych przypadkach pdf. ściągany jest automatycznie po otwarciu. Usuń plik w funkcji pobrane pliki.

Jeżeli jednak niechcący zapiszesz plik na dysku komputera, po przeczytaniu informacji, przenieś plik do kosza i wybierz opcję „opróżnij kosz”. Jeżeli chcesz dowiedzieć się, w jaki sposób usunąć historię przeglądania stron internetowych z komputera, aby ukryć odwiedziny na tej stronie, wybierz opcję „ukrywanie odwiedzin” na stronie. Jest również przycisk umożliwiający szybkie przeniesienie na inną stronę, www.google.se.

Zapraszamy na stronę informacyjną policji dotyczącej przemocy domowej.

Na naszej stronie internetowej, ofiary przestępstwa mogą dowiedzieć się, jakie posiadają prawa i w jaki sposób mogą uzyskać pomoc policji. Również osoby będące świadkami mogą tutaj znaleźć informację, co zrobić, gdy podejrzewa się, że ktoś bliski jest poszkodowany. Zapraszamy!

Co uznaje się za przestępstwo polegające na przemocy domowej?

Przemoc domowa ma miejsce, kiedy ofiarą jest, lub była żoną/mężem, konkubentem/-ną, pozostaje w bliskiej relacji ze sprawcą bez wspólnego zamieszkania, lub posiada dzieci ze sprawcą.

Przestępstwo przemocy domowej obejmuje również tzw. przestępstwa honorowe.

Przestępstwa honorowe charakteryzują się tym, że dotyczą bezpośrednio osobę – często w rodzinie – która wedle rodziny, bliskich czy rodu zniesławiła lub naraża na zniesławienie honoru rodziny lub cały ród.

Przemoc domowa może objawiać się w formie przemocy fizycznej, psychicznej lub

seksualnej. Mogą to również być sytuacje, w których jedno z partnerów grozi drugiemu, pozbawia wolności zamykając, lub przebywa w jego domu bez zgody na to. Przestępstwo przemocy domowej podlegają ściganiu z „oskarżenia publicznego”, co oznacza, że policja ma obowiązek przeprowadzić dochodzenie, a osoba poszkodowana nie może interweniować w prowadzone dochodzenie.

Dochodzenie prowadzone jest przez prokuratora.

Ustawa dotycząca przestępstwa przeciwko ograniczaniu wolności (*szwedz. Lagen om fridskränkning*)

W 1998 r. w życie weszła ustawa o przestępstwach przeciwko ograniczaniu wolności kobiet (*grov kvinnofridskränkning*). Więcej informacji na ten temat znajdziesz tutaj www.bra.se (link w języku szwedzkim).

Co jest przestępstwem?

Aby rozpocząć dochodzenie policyjne wymagane jest podejrzenie o popełnieniu przestępstwa podlegającego ściganiu z urzędu. Sytuację taką można rozpoznać, gdy np. napotkana osoba ma siniaki, rany lub inne obrażenia wskazujące na przemoc ze strony bliskiej osoby. Ofiara może również być narażona na przemoc lub groźby ze strony bliskiej osoby w postaci otrzymanych SMS-ów lub wiadomości elektronicznych (e-maili).

Czy spotkało to Ciebie?

Tego typu przestępstwa występują w każdej formie relacji, w każdej grupie społecznej i we wszystkich częściach kraju.

Czyny te mają najczęściej miejsce w domach, dlatego też są trudno wykrywalne przez policję i inne organy ścigania. Powoduje to, że ingerencja i pomoc osobie poszkodowanej bywa trudna. W wielu wypadkach motywem przestępstwa jest zazdrość lub konflikty w związku z separacją lub rozwodem. Często dochodzi do tego alkohol. Nierzadko, jedno z partnerów chce mieć władzę i kontrolę nad drugą osobą.

Mogą być to również tzw. przestępstwa honorowe polegające na tym, że rodzina kontroluje członków rodziny tak, aby nie robili niczego, co mogłoby narazić na szwank honor rodziny, lub pragnie ukarać członka rodziny, który naruszył tradycyjne zasady.

Liczba poszkodowanych jest nieznana

Przestępstwa tego typu są powszechne. Dokładnej ilości poszkodowanych nie zna nikt, ale wedle statystyki Rady Zapobiegania Przestępstw (*Brottsförebyggande rådet - BRÅ*), jedynie 25 procent ofiar zgłasza te przestępstwa. W 2011 roku na policję zgłoszono 35 035 przypadków, w których mężczyźni, kobiety oraz dzieci byli ofiarami przemocy. 69 procent zgłoszeń dotyczyło ofiar maltretowanych przez obecnego lub byłego partnera. A więc jeżeli jesteś poszkodowany/-a, nie jesteś sam/-a.

Częste bagatelizowanie

Wiele osób narażonych na przestępstwo ze strony partnera przez długi okres pozostaje w tej relacji. Decyzja o pozostaniu w takim związku może mieć wiele powodów: miłość do partnera, obawa przed zostawieniem przez partnera, obawa przed konsekwencjami zakończenia relacji. Często przyczyną jest również bagatelizowanie przemocy przez ofiarę i „przymykanie oczu” na to, co się dzieje. Powodem do tego może być fakt, że długi okres psychicznego i fizycznego poniżania powoduje utratę własnej wartości. Ofiara wini siebie i uważa, że zasługuje na przemoc.

Sygnaly ostrzegawcze

Istnieje kilka typowych sygnałów ostrzegawczych wskazujących, że w relacji istnieją

problemy. Na stronie internetowej RFSL jest opublikowana lista z pytaniami, które pomogą Ci zidentyfikować najczęściej spotykane sygnały ostrzegawcze. Tutaj również znajdziesz linki do innych organizacji, do których możesz zwrócić się z pytaniami i problemami, jeśli Ty lub ktoś w twoim otoczeniu jest narażony na przemoc domową.

Więcej informacji

Linki (po szwedzku)

Szwedzki związek równouprawnienia dla osób o innej orientacji seksualnej - dyżur dla ofiar przemocy
www.rfsl.se/brottsoffer

Telefon zaufania dla maltretowanych kobiet: www.kvinnofridslinjen.se

Zgłosić czy nie?

Z perspektywy policji nie ma żadnych wątpliwości: przestępstwa w bliskich relacjach należy zgłaszać.

Pomimo tego, wiele osób ociąga się ze złożeniem zgłoszenia o przestępstwie. Ofiara

może w dalszym ciągu kochać partnera, albo obawia się jego represji. Wspólne dzieci też mogą być powodem nie zgłaszania przestępstw, jak i również wydarzenia o charakterze osobistym i intymnym, wyrzuty sumienia, wstyd i obwinianie siebie za to co się stało.

Czasami ofiara obawia się, że czyny tego typu nie są wystarczająco poważne, aby nadawały się do zgłoszenia, lub że policja nie potraktuje sytuacji poważnie. Dla osoby, która została narażona na przestępstwo honorowe stawianie czoła zasadom i wartościom całej rodziny może być trudne.

Ważne, aby zgłosić

Jeżeli zostałeś/-aś narażona na tego typu przestępstwo powinieneś/-aś zgłosić to na policję. Zgłoszenie może być sposobem na wyjście z sytuacji życiowej oznaczającej przemoc i poniżanie.

Zgłoszenie mogą również złożyć inne osoby

Najczęściej zgłoszenie składa ofiara przestępstwa, ale często robią to też przyjaciele lub najbliżsi sąsiedzi. Jeżeli podejrzewasz, że ktoś jest ofiarą takiego przestępstwa, możesz skontaktować się z policją, która dalej sprawdzi, czy Twoje podejrzania są podstawne.

Pamiętaj!

Warto pamiętać o pewnych rzeczach, jeżeli żyjesz w relacji, w której jesteś narażony/-na na groźby, przemoc lub poniżenie:

- Opowiedz o swojej sytuacji przyjaciołom, do których masz zaufanie. Będą mogli złożyć zeznanie o twojej opowieści, jeżeli dojdzie do sprawy sądowej.
- Skontaktuj się z grupą wsparcia dla kobiet lub mężczyzn. Również i te organizację mogą być wsparciem, jeżeli dojdzie do sprawy sądowej.
- Prowadź dziennik, i opisuj w nim kiedy i w jakich sytuacjach jesteś poniżony/-na, kiedy Ci grożono lub bito, oraz w jaki sposób i które partie ciała zostały pobite.
- Nie pierz ubrań, które miałeś/-łaś na sobie podczas pobicia lub molestowania seksualnego.
- Dokumentuj swoje kontuzje fotografując je samemu, lub przy pomocy lekarza podczas obdukcji.
- Zachowaj ewentualne groźby otrzymane na sekretarkę telefoniczną, na pocztę elektroniczną (e-mail) lub SMSem. Wyślij je dalej do swoich przyjaciół, którzy mogą je zachować – mogą stanowić ważny materiał dowodowy.

Wsparcie i ochrona

Wiele osób odczuwa lęk przed złożeniem zgłoszenia o przestępstwie, możliwe że jest to lęk przed sprawcą. Policja może dokonać oceny zagrożenia i ryzyka, w celu sprawdzenia czy istnieje potrzeba zapewnienia Ci ochrony.

Istnieją różne poziomy ochrony, w zależności od tego, jak wygląda obraz zagrożenia. Policja może udzielić Ci porady, zapewnić monitorowanie i wsparcie różnymi środkami technicznymi, takimi jak pakiet ochrony w telefonie alarmowym z GPS i alarm dźwiękowy. Inną możliwością jest przydzielenie osoby kontaktowej i rozmowy informacyjne oraz porady dotyczące bezpieczeństwa.

Policja współpracuje z innymi instytucjami społecznymi, które mogą zaoferować Ci ochronę. Na przykład gmina może dać Ci schronienie, a z ośrodka pomocy ofiarom możesz otrzymać wsparcie. Możesz też uzyskać pomoc ze strony różnych organizacji pozarządowych.

Prokurator może również wydać zakaz zbliżania się do Ciebie określonej osoby. Oznacza to, że osoba która Ci grozi, nie ma prawa kontaktowania się z Tobą za pomocą telefonu, poczty elektronicznej itp. Większość komend policyjnych posiada tzw. koordynatora ds. ofiar przestępstwa, który może udzielić bliższych informacji na ten temat.

Można również uzyskać pomoc w formie świadczenia dla ofiar, ale warunkiem jest zgłoszenie na policji. Jeżeli złożone zostało zgłoszenie, masz również możliwość ubiegania się o dochodzenia odszkodowania od Twojej firmy ubezpieczeniowej.

Więcej informacji

Linki (w języku szwedzkim)

Ośrodek pomocy ofiarom: www.brottsoffermyndigheten.se

Wsparcie telefoniczne dla kobiet, które doświadczyły pogroźek, przemocy lub wykorzystywania seksualnego: www.kvinnofridslinjen.se

Jak dokonać zgłoszenia?

Jeśli Ty lub ktoś, kogo znasz jest ofiarą przestępstwa lub doświadczył pogroźek, należy to zgłosić na policję.

Można zadzwonić na policję pod numer 114 14 lub 112 jeśli sytuacja jest pilna. Można również zgłosić się bezpośrednio na komisariat, w miejscowości w której mieszkasz. Jeśli chcesz, możesz też poprosić kogoś, komu ufasz o pomoc, np. przyjaciela lub kolegę.

A co potem?

Po przyjęciu przez policję zgłoszenia zostaniesz wezwany na przesłuchanie, aby złożyć zeznanie. W zeznaniu powinno się znaleźć jak najwięcej szczegółów, o tym co się stało. Na jaką formę zastraszania, przemocy lub innych przestępstw zostałeś narażony? Przez kogo? Czy to trwa już długo? Czy są świadkowie? Czy ktoś Cię skrzywdził? W jaki sposób? Tego typu uwagi są ważne, aby poprowadzić sprawę dalej.

Dochodzenie

Śledztwo, zwane dochodzeniem, ma na celu zebranie informacji o zdarzeniach. Dochodzenie prowadzone jest przez prokuratora. Po zakończeniu dochodzenia, prokurator decyduje, czy istnieją wystarczające dowody, że domniemany sprawca popełnił przestępstwo. Jeśli tak, prokurator sporządza akt oskarżenia, co prowadzi do rozprawy w sądzie. W sądzie zostaniesz przesłuchany, a także oskarżony i ewentualni świadkowie.

Następnie sąd ocenia i wydaje wyrok. Jeśli Ty lub oskarżony, nie jest zadowolony z wyroku, można odwołać się do sądu apelacyjnego.

Co stanie się, jeżeli dochodzenie zostanie umorzone?

Zdarza się, że dochodzenie zostaje umorzone z braku dostatecznych dowodów. Nie oznacza to jednak, że policja i prokurator nie dają wiary poszkodowanej osobie, ale że nie można dalej prowadzić dochodzenia, gdyż brakuje dowodów lub świadków potwierdzających zeznanie ofiary.

Więcej informacji

Linki (w języku szwedzkim)

Szkoła sądownictwa: www.rattegangsskolan.se

Czy znasz kogoś, kto jest narażony na przemoc?

Jeżeli byłeś świadkiem przemocy domowej lub, jeżeli podejrzewasz, że ktoś w twoim otoczeniu jest narażony na przemoc, możesz sam złożyć doniesienie o przestępstwie.

Zgłaszanie tego typu przestępstw może być niełatwe – jeżeli nie chcesz złożyć formalnego zgłoszenia, możesz mimo wszystko skontaktować się z policją w celu poinformowania o twoich podejrzeniach anonimowo. Następnie policja podejmuje decyzję o dalszym postępowaniu. Jeśli pracujesz w służbie zdrowia, w niektórych przypadkach masz obowiązek zgłoszenia możliwego przestępstwa.

Masz podejrzenia, że narażone jest dziecko?

Jeżeli masz podejrzenia, że dzieje się krzywda dziecku, możesz to zgłosić anonimowo do opieki społecznej w twojej gminie (informacje o placówce znajdziesz na stronie internetowej twojej gminy). Pracownicy opieki społecznej przeprowadzą dochodzenie i zgłaszają sprawę na policję. Jeżeli pracujesz w służbie zdrowia, placówce oświatowej lub placówce opieki nad dzieckiem masz obowiązek zgłoszenia podejrzeń, że jakiemś dziecku dzieje się krzywda.

Tutaj otrzymasz pomoc i wsparcie

Linki (w języku szwedzkim i angielskim)

Prawa Dziecka w. Społeczeństwie: www.bris.se

Save the Children Szwecja - www.raddabarnen.se

Podejście policji

Policja bardzo poważnie podchodzi do przemocy domowej. Fakt, że duża grupa w społeczeństwie jest narażona na groźby i przemoc w swoim własnym domu jest dużym problem społecznym. Dodatkowo, jest to przestępstwo, które nie tylko łamie prawa szwedzkiego ustawodawstwa, ale również konwencje ONZ praw człowieka.

Kluczowe znaczenie ma sposób przyjmowania ofiar

Podstawowym mottem w pracy policji jest: „Zaangażowanie, efektywność i dostępność”. Jest to oczywiście ważne w każdej sytuacji, ale szczególnie ważne, gdy mamy styczność z przestępczością o charakterze przemocy domowej.

Wiemy, że sposób przyjęcia ofiar ma decydujące znaczenie, aby poszkodowany miał odwagę złożyć zgłoszenie i doprowadzić do sprawy. Równocześnie, wstępne środki podjęte w przebiegu dochodzenia są ważne, aby dochodzenie było owocne. Może to np. obejmować przesłuchanie świadków i dokumentację obrażeń u poszkodowanej osoby. Należy podkreślić, że policja ma obowiązek zachowania obiektywności podczas dochodzenia i zobowiązana jest do wzięcia pod uwagę okoliczności, które mogą być zarówno korzystne jak i niekorzystne dla podejrzanego.

Strategia krajowa

Policja nieustannie pracuje nad usprawnieniem postępowania w sprawach tego rodzaju. Zmierza ona do uzyskania większej ilości zgłoszeń, zmniejszenia liczby nie zgłaszanych przestępstw, poprawy efektywności i podniesienia liczby postawienia zarzutów przez prokuraturę. Nowe, udoskonalone szkolenia podniosły kompetencje policji, a informacja i wymiana doświadczeń zarówno wśród policji jak i z prokuraturą oraz innymi władzami i organizacjami spowodowały, że zwalczanie przemocy domowej stało się ważnym priorytetem. Udoskonalono również szkolenia dla pracowników dochodzeniowych z zakresu spraw związanymi z dziećmi i przestępstwami honorowymi.

Jak reagują dzieci?

Dzieci, które odczuwają poniżenie, groźby i przemoc w domu odnoszą zarówno psychiczne jak i fizyczne urazy.

Badania dowodzą, że takie dzieci okazują większe obawy, lęk, depresje, post-traumatyczne syndromy stresu i agresje niż inne dzieci.

Dlatego też ważne jest, aby nie zapominać o dzieciach, nawet jeżeli rodzicom wydaje się, że dzieci nie widziały czy też nie zauważyły przemocy lub gróźb. Istnieją badania dowodzące, że im bardziej maltretowana jest kobieta, tym większe jest ryzyko, że dziecko maltretowane jest zarówno przez swoją matkę jak i ojca.

Jak policja pracuje z dziećmi?

W policji są specjalnie przeszkoleni specjaliści zajmujący się przesłuchiwaniami dzieci. Osoby te posiadają doświadczenie w kontaktach i rozmowach z dziećmi, które zostały narażone na różnego rodzaju przestępstwa. Dzieci będące świadkami przemocy domowej klasyfikowane są jako ofiary przemocy i mają prawo do odszkodowania dla ofiar przemocy. Aby dzieci mogły otrzymać odszkodowanie, niezbędne jest złożenie zgłoszenia na policję.

Specjalne ośrodki przesłuchiwania dzieci

W wielu miejscowościach w kraju istnieją tzw. ośrodki przesłuchiwania dzieci (*Barnahus*), w których policja, prokurator, lekarz oraz pracownicy opieki społecznej pracują wspólnie pod jednym dachem.

Dzięki temu, dzieci nie muszą być przewożone pomiędzy różnymi instytucjami i zapewnia to dziecku większy komfort. Ułatwia to też współpracę pomiędzy poszczególnymi instytucjami i prowadzi do wyższej jakości dochodzeń.

Więcej informacji

Linki (w języku szwedzkim)

Prawa dziecka w społeczeństwie: www.bris.se

Organizacja „Save the Children” www.raddabarnen.se

Jesteś narażony na przestępstwo honorowe?

Tutaj możesz przeczytać o rodzaju wsparcia i pomocy, które można uzyskać, jeśli jesteś ofiarą przestępstw honorowych.

Jesteś w sytuacji, w której nie możesz samodzielnie podejmować decyzji o swoim ubiorze, o tym, z kim możesz się spotykać, lub jesteś bity/-a żeby nauczyć się posłuszeństwa? Czujesz się prześladowany/-a, kontrolowany/-a i szantażowany /-a przez rodziców i rodzinę? Musisz ukrywać swoją orientację seksualną? W takim razie możliwe, że jesteś ofiarą przestępstwa, które mieszczą się w pojęciu przestępstwa honorowego.

Ofiarami są zarówno chłopcy jak i dziewczęta

Nadal istnieje przekonanie, że przemoc i poniżenie w przestępstwach honorowych dotyczy tylko kobiet i dziewcząt. Jednak ofiarami są także chłopcy i mężczyźni, aczkolwiek ich wolność osobista jest szersza. Często ich udziałem są aranżowane i przymusowe małżeństwa. Ich zadaniem jest monitorowanie i kontrolowanie siostr i kuzynek. Jeżeli synowie nie spełnią oczekiwań, mogą sami zostać ofiarami przemocy. Znane są przypadki, w których chłopcy i młodzi mężczyźni, zostali zabici w wyniku wyboru niewłaściwego partnera lub odmiennej orientacji seksualnej, która uważana jest za odbiegającą od normy.

Przestępstwa honorowe wobec homo-, bi- i transseksualistów

Osoby o orientacji homo-, bi- i transseksualnej są szczególnie narażone na przestępstwa honorowe. Homo-, bi- i transseksualizm jest tematem tabu w wielu społeczeństwach i uważany jest za przestępstwo. To zwiększa ryzyko prześladowań, ostracyzmu, przemocy i morderstw.

Syn lub córka o orientacji homo-, bi- i transseksualnej mogą stać się ciężarem dla rodziny, ponieważ może to mieć negatywny wpływ na reputację i honor rodziny.

Orientacja seksualna dziecka naraża również możliwość zaślubin rodzeństwa.

Co mówi prawo?

Mówić językiem prawniczym, taki „nadzór” i „oddziaływanie” na które jesteś narażony/-a oznacza w rzeczywistości pozbawienie wolności, zmuszanie, groźby karalne, agresywne zachowanie lub maltretowanie. Są to poważne przestępstwa.

Jeżeli Ty lub inna znana Ci osoba została narażona na jedno lub kilka z powyższych czynów, należy zgłosić to na policję. Jeżeli masz pytania dotyczące przestępstw honorowych, skontaktuj się z policją lub ze schroniskiem dla kobiet lub dziewcząt.

Pytania i opowiedz

Pytanie: Moja rodzina jedzie w tym roku do naszego kraju pochodzenia i

najprawdopodobniej zostaną wydana za mąż wbrew mojej woli. Co mam zrobić?

Odpowiedź: Skontaktuj się z policją, lub ze schroniskiem dla kobiet albo opieką społeczną i opowiedz o swoich podejrzeniach. Ważne jest, aby za każdą cenę nie dopuścić do wyjazdu, jeżeli istnieją powody do podejrzeń, że zostaniesz wydana za mąż wbrew Twojej woli. Trudniej będzie władzom szwedzkim pomóc, gdy będziesz już za granicą.

Pytanie: Gdzie mogę uzyskać pomoc, jeżeli czuję się zagrożony/-a?

Odpowiedź: Jeżeli zostałeś znieważony, lub grożono Ci, możesz zwrócić się na policję, do Opieki Społecznej (*Socialtjänsten*) lub do schroniska dla kobiet, jeżeli jest w pobliżu. Schroniska dla kobiet najczęściej kontaktują się z Opieką społeczną i mogą w nagłych przypadkach pomóc w znalezieniu chronionego miejsca zamieszkania i w kontaktach z różnymi urzędami.

W wielu miejscowościach w kraju istnieją chronione miejsca zamieszkania w których

pracownicy są odpowiednio przeszkoleni i potrafią udzielić pomocy osobom narażonym na przestępstwa honorowe. Wiele chronionych domów przyjmuje dzieci - również w sytuacjach nagłych.

Pytanie: Jak długo mogę liczyć na chronione miejsce zamieszkania?

Odpowiedź: Masz prawo do chronionego zamieszkania tak długo, jak potrzebujesz, do chwili znalezienia własnego mieszkania.

Pytanie: Co się stanie, gdy pójde na policję?

Odpowiedź: Policja przeprowadzi wstępne dochodzenie w celu ustalenia przebiegu zdarzeń oraz ustalenia, czy wszczęte zostanie dochodzenie. Ponieważ jesteś poszkodowanym/-ą zostaniesz wezwany/-a na przesłuchanie. Policja przesłucha również podejzanego sprawcę, oraz świadków, takich jak np. członkowie rodziny oraz inne zaangażowane w tę sprawę osoby. W końcowej fazie dochodzenia może dojść postawienia zarzutów prokuratorskich wobec jednego lub kilku sprawców.

Pytanie: W jaki sposób mogę się chronić?

Odpowiedź: Policja zazwyczaj dokonuje oceny zagrożenia i ryzyka i może – jeżeli jest potrzeba – zaproponować Ci różne formy zabezpieczeń, np. alarm osobisty.

Więcej informacji na temat zabezpieczeń i skąd można je uzyskać znajdziesz wśród linków znajdujących się po prawej stronie. W policji są również koordynatorzy zajmujący się ofiarami przemocy i inne osoby o podobnych funkcjach, zajmujące się działalnością wspierającą ofiary. Wiele placówek policyjnych współpracuje z organizacjami pozarządowymi, takimi jak schroniska dla kobiet i dziewcząt.

Pytanie: Czy mogę otrzymać wsparcie podczas sprawy sądowej?

Odpowiedź: Możesz otrzymać pomoc ze strony tzw. oskarżyciela posiłkowego (*målsägandebiträde*), własnego prawnika, który służy pomocą. Możesz również uzyskać pomoc w formie praktycznych rad i informacji w związku ze sprawą sądową. Taka pomoc jest bezpłatna.

Więcej informacji

Linki (w języku szwedzkim)

Stowarzyszenie Ofiar działa na rzecz poprawy warunków dla ofiar: www.boj.se

Przestępstwo honorowe: www.hedersfortryck.se

Twoje prawa: www.dinarattigheter.se

www.flicka.nu

Krajowa organizacja schronisk dla kobiet: www.roks.se

Szkoła sądownictwa: www.rattegangsskolan.se

Krajowy związek schronisk dla kobiet: www.kvinnojouren.se

Niepełnosprawność?

Zbrodnie w bliskich związkach występują we wszystkich rodzajach relacji, nawet w związkach, gdzie jedna ze stron jest w stanie zależności od innych - na przykład w wyniku niepełnosprawności. Może się to wiązać z niepełnosprawnością, taką jak ograniczenie ruchowe lub zaburzenie wzrokowe i słuchu, ale również z niepełnosprawnością umysłową i intelektualną.

Grupa ta jest szczególnie narażona, ponieważ często jest zależna od osoby, która jest zarówno partnerem i sprawcą. To sprawia, że zbrodnie są jeszcze trudniejsze do wykrycia. Dlatego, Ty jako świadek, lub osoba podejrzewająca przestępstwo w stosunku do osób niepełnosprawnych, masz szczególne znaczenie. Jeśli masz kontakt z kimś, kto według Ciebie jest ofiarą, poprzez swoją pracę lub w inny sposób, skontaktuj się z nami.

Pamiętaj!

Jest kilka rzeczy, o których warto pamiętać, zanim zgłosisz się na policję. Rzeczy, które mogą być bardzo ważne dla śledztwa i sprawy, aby zapewnić sukces postępowania sądowego.

- Opowiedz o swojej sytuacji przyjacielom, do których masz zaufanie. Będą mogli złożyć zeznanie o twojej opowieści, jeżeli dojdzie do sprawy sądowej.
- Skontaktuj się z grupą wsparcia dla kobiet lub mężczyzn. Również te organizację mogą być wsparciem, jeżeli dojdzie do sprawy sądowej.
- Prowadź dziennik, i opisuj w nim, kiedy i w jakich sytuacjach jesteś poniżony /-na, kiedy Ci grożono lub bito, oraz w jaki sposób i które partie ciała zostały pobite.
- Nie pierz ubrań, które miałeś/-łaś na sobie podczas pobicia lub molestowania seksualnego.
- Dokumentuj swoje obrażenia za pomocą zdjęć, lub przy pomocy lekarza podczas obdukcji.
- Zachowaj ewentualne groźby otrzymane na sekretarkę telefoniczną, na pocztę elektroniczną (e-mail) lub SMSem. Wyślij je dalej do swoich przyjaciół, którzy mogą je zachować – mogą stanowić ważny materiał dowodowy.

Tutaj otrzymasz wsparcie i pomoc

Osoby narażone na przemoc mogą otrzymać pomoc. Wiele miejscowości prowadzi specjalistyczne programy pomocy dla poszkodowanych kobiet i mężczyzn.

Możesz również skontaktować się z jedną z wielu krajowych organizacji. Poniżej znajdziesz linki do różnych organizacji.

Jest również dostępna pomoc dla osób pragnących zmienić swoje agresywne zachowanie, a z doświadczenia wynika, że większość ludzi tego chce. Osoby szukające pomocy, aby zaprzestać stosowania przemocy są prawie zawsze zaniepokojone i wystraszone z powodu swojego agresywnego zachowania. Często czują wstyd i poczucie winy. W większości gmin są schroniska i specjalne izby przyjęć, które prowadzą tego rodzaju sprawy i gdzie można uzyskać pomoc.

Więcej informacji

Linki (w języku szwedzkim)

Prawa dziecka w społeczeństwie: www.bris.se

Urząd Rzecznika Praw Dziecka: www.barnombudsmannen.se

Rada zapobiegania przestępczości: www.bra.se

Krajowy związek schronisk dla ofiar przestępstw: www.boj.se

Urząd dla ofiar przestępstw: www.brottsoffermyndigheten.se

Przedstawiciel parlamentu czuwający nad przestrzeganiem praworządności przez organ administracji państwowej: www.jo.se

Telefon zaufania dla kobiet: www.kvinnofridslinjen.se

Szwedzki związek równouprawnienia dla osób o innej orientacji seksualnej: www.rfsl.se

Narodowe Centrum Kryzysowe: www.rikskriscentrum.se

Krajowa organizacja schronisk dla kobiet: www.roks.se

Krajowy związek schronisk dla kobiet: www.kvinnojouren.se

Możemy Ci pomóc

Przemoc domowa występuje w różnych relacjach na terenie całej Szwecji. Wiemy, że

dziesiątki tysięcy osób rocznie jest poszkodowanych – może nawet sto tysięcy.

Jeżeli znajdujesz się w sytuacji, w której występuje znieważenie, groźby i przemoc skontaktuj się z policją. Możesz być ofiarą poważnego przestępstwa, które należy zgłosić na policję.

Zadzwoń na 114 14 lub skontaktuj się z najbliższą jednostką policji.

W nagłych wypadkach zadzwoń na numer telefonu 112.